SKILLS vmbo	Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027					
Vak: Economie [2026-2028] **Niveau: Kader** **Leerjaar: 3**						
periode	**Eindtermen/deeltaken:** *Wat moet je kennen en kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat ga je hiervoor doen?*	**PTA-Code[2)]**	**Toetsvorm/ duur**	**Weging**	**Herkansing ja/nee?[3)]**
Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie : Examenprogramma …						
	BURGERSCHAPSVAARDIGHEDEN: • Geld en financiële verantwoordelijkheid • Duurzaam consumeren • Bewuste consument • Sociale zekerheid • Belastingen • Economische groei en milieu • Ondernemerschap	• Verantwoord omgaan met geld, budgetteren en financiële keuzes maken Toets 312 en 314) • Kritisch kijken naar koopgedrag, reclame en beïnvloeding (toets 313) • Begrijpen waarom de overheid sociale voorzieningen organiseert (toets 315) • Begrijpen waarom burgers belasting betalen en hoe dit bijdraagt aan voorzieningen o (toets 316) • Hoe kunnen bedrijven rekening houden met het milieu (toets 317) • Verantwoordelijkheid nemen, initiatief tonen en omgaan met risico's (toets 318)	311		**V/G**	
leerjaar 3	**EC/K4A[1)] Consumptie, consumentengedrag** **EC/K4A.3 marketing**	Hoofdstuk 1 **Wikken en wegen** • Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 1 en sluit af met een toets • Over de verschillende soorten behoeften • Hoe je onderscheid maakt tussen goederen en diensten • Over de verschillende manieren van consumeren • Hoe je aankopen worden beïnvloed door producenten • Hoe de marketingmix invloed heeft op je koopgedrag • Wat een vergelijken warenonderzoek is	312	Schriftelijk 50 minuten	1	ja
leerjaar 3	**EC/K4A[1)] basis geld- en bankwezen**	Hoofdstuk 2 **Thuis in geldzaken** Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 2 en sluit af met een toets • Het verschil tussen giraal en chartaal • Hoe je op verschillende manieren kan betalen • Over de verschillende spaarmotieven • Wat inflatie is. • Wat koopkracht is • Hoe een lening in elkaar zit	313	Schriftelijk 50 minuten	1	ja

SKILLS vmbo	Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027
Vak: Economie [2026-2028] Niveau: Kader Leerjaar: 3	

periode	Eindtermen/deeltaken: *Wat moet je kennen en kunnen?*	Inhoud onderwijsprogramma *Wat ga je hiervoor doen?*	PTA-Code[2)]	Toetsvorm/ duur	Weging	Herkansing ja/nee?[3)]
Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie : Examenprogramma …						
leerjaar 3	**EC/K4A[1)] budgettering**	Hoofdstuk 3 **Geld over en tekort** Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 3 en sluit af met een toets • Over de verschillende inkomensvormen • Waarom er inkomensverschillen zijn • Hoe je moet budgetteren • Waarom je geld moet reserveren • Wat je kan doen als je geld te kort komt	314	Schriftelijk 50 minuten	2	ja
Leerjaar 3	**EC/K6 Overheid en bestuur**	Hoofdstuk 5 **Werk voor de overheid** Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 5 en sluit af met een toets • Dat overheden verantwoordelijk zijn voor de collectieve voorzieningen • Over de collectieve sector, de particuliere sector en hoe bedrijven van sector kunnen wisselen. • Waar de regering haar geld aan uitgeeft. • Hoe de sociale zekerheid is geregeld bij ziekte en werkloosheid • Hoe sociale zekerheid voor jongeren is geregeld en hoe de overheid de kosten van de sociale zekerheid kan betalen. • wat er wordt ingehouden op het brutoloon	315	Schriftelijk 50 minuten	2	ja

SKILLS vmbo	Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027

Vak: Economie [2026-2028]
Niveau: Kader
Leerjaar: 3

periode	Eindtermen/deeltaken: *Wat moet je kennen en kunnen?*	Inhoud onderwijsprogramma *Wat ga je hiervoor doen?*	PTA-Code[2)]	Toetsvorm/ duur	Weging	Herkansing ja/nee?[3)]
Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie : Examenprogramma …						
Leerjaar 3	**EC/K6 Overheid en Bestuur**	Hoofdstuk 6 **Geld voor de overheid** Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 6 en sluit af met een toets • Over btw en accijnzen • Wat de rol is van belastingen en accijnzen bij het kiezen van een auto • Over de gemeentelijke belastingen • Over de loonheffing en over de mogelijkheid om de betaalde loonheffing terug te krijgen • Over inkomsten en uitgaven van de overheid en over de gevolgen van een begrotingstekort	316	Schriftelijk 50 minuten	2	ja
Leerjaar 3	**EC/K8 Milieu**	Hoofdstuk 7 **Laat nog wat over** Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 7 en sluit af met een toets • Over de groei van productie en consumptie in de wereld • Over de nadelen van economische groei voor het milieu • De voordelen en nadelen van milieuvriendelijke productie • Hoe milieuvriendelijk produceren mogelijk is • Wat duurzaam produceren • Wat de kosten en baten zijn van milieuvervuiling en milieu behoud	317	Schriftelijk 50 minuten	2	ja
Leerjaar 3	**EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven**	Hoofdstuk 8 **Werk en bedrijf** Je maakt opdrachten, leert de lesstof behorende bij hoofdstuk 8 en sluit af met een toets • Over productiefactoren en de inzet van de productiefactoren in bedrijven • Over de verdeling van de productie over verschillende bedrijven en over de waarde van hun productie • Hoe bedrijven zijn ingedeeld in sectoren, en welke beroepen op mbo-niveau er zijn in deze sectoren • Over de voordelen en nadelen van betaald en onbetaald werk • Wat er is geregeld in een arbeidsovereenkomst • Wat er geregeld is in een cao	318	Schriftelijk 50 minuten	2	ja

SKILLS vmbo	Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027

Vak: Economie [2026-2028]
Niveau: Kader
Leerjaar: 3

periode	Eindtermen/deeltaken: *Wat moet je kennen en kunnen?*	Inhoud onderwijsprogramma *Wat ga je hiervoor doen?*	PTA-Code[2)]	Toetsvorm/ duur	Weging	Herkansing ja/nee?[3)]
Voor een volledige uitwerking van de eindtermen zie : Examenprogramma …						

Berekening eindcijfer schoolexamen:

$$\frac{\sum \text{(cijfer x weging)}}{\text{Totale weging}} = \text{eindcijfer SE}$$

Bijzonderheden:

- K/1 Oriëntatie op leren en werken wordt afgetoetst op basis van het LOB PTA. De leerling bouwt een vakoverstijgend loopbaandossier op
- K/2 Basisvaardigheden en K/3 Leervaardigheden worden in de beoordeling van alle PTA toetsen meegewogen
- Burgerschap is een vast opgenomen onderdeel in het PTA waarbij de leerlingen onder andere hun mogelijke betrokkenheid ten aanzien van vraagstukken die binnen deze leergebieden spelen, verkennen.
- [1)] Deze exameneenheid wordt ook in het centraal examen getoetst
- [2)] PTA-code is de toetsnaam en is ook de code voor de cijferkolom in Magister
- [3)] Wel/niet herkansbaar binnen de afspraken uit de herkansingsregeling van de school **[Artikel 50: Herkansingsregeling schoolexamen VMBO examenreglement, deel B**]
- Van alle afgenomen toetsen per onderwijsblok mag maximaal 1 herkansbare toets herkanst worden
- Tenzij anders aangegeven, is de toetsvorm van de herkansing gelijk aan de oorspronkelijke toetsvorm.
- De herkansingen dienen in principe plaats te vinden in de periode voorafgaand aan de volgende SKILLSweek
- Bij twee eenjarige PTA's is eindcijfer leerjaar 4 het resultaat van het doorlopend gemiddelde van leerjaar 3 en 4